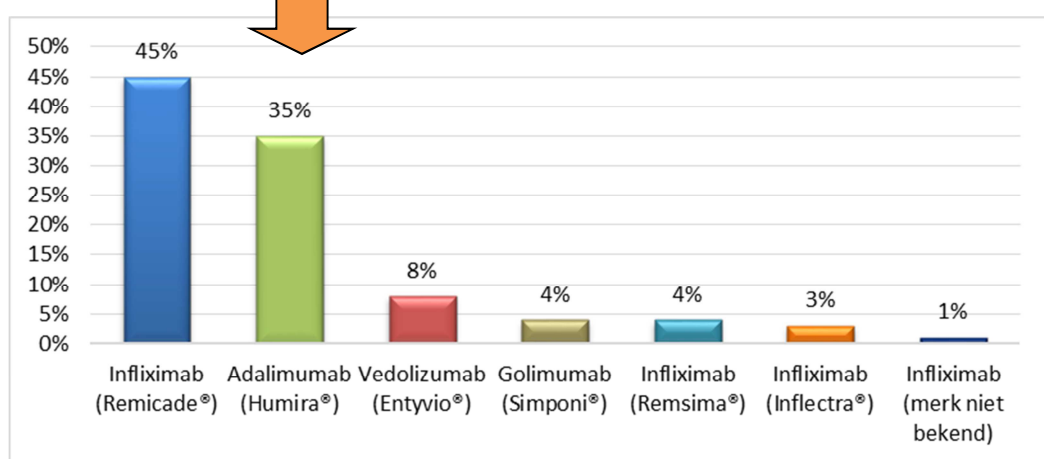
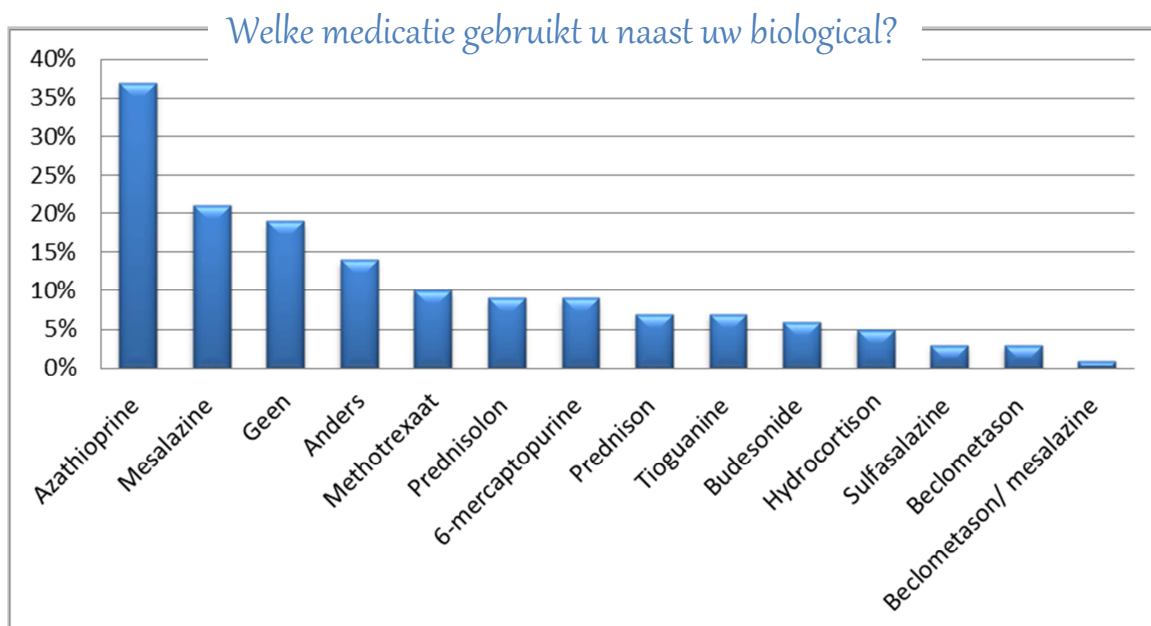
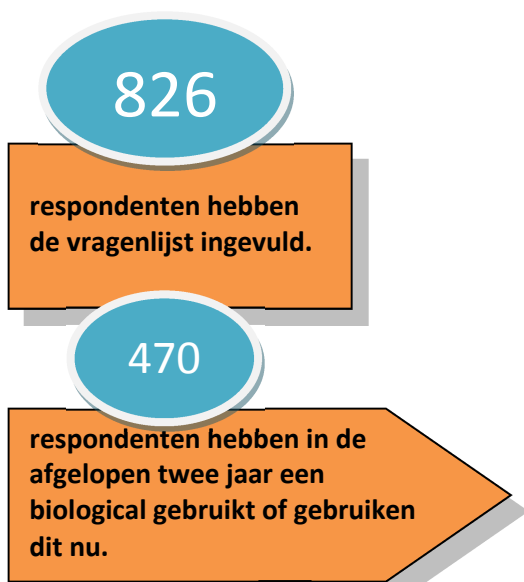


Gebruik van biologische geneesmiddelen

De beschikbaarheid, werking en gevolgen voor het dagelijks leven van patiënten met de ziekte van Crohn of colitis ulcerosa.



Men is tevreden over de infusieafdelingen. Een paar wensen:

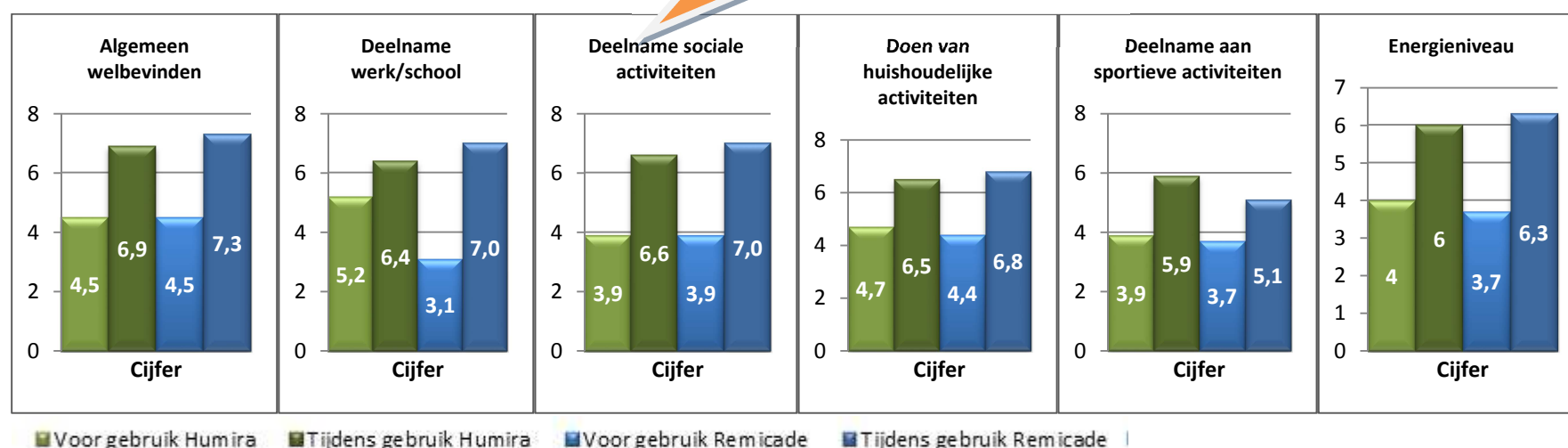
- Meer informatie over de ziekte
- Meer informatie over patiënten bijeenkomsten
- Openstelling in de avond uren



Verbetering QoL

QoL verbetert niet alleen bij Humira en Remicade, maar ook bij de andere biologische geneesmiddelen.

Spuiten zijn pijnlijk, maar zeer effectief voor mij. Ik heb mijn leven met dit medicijn terug!



Samen beslissen



De helft van de respondenten beslist **NIET** samen met de arts over de keuze van geneesmiddel. Alleen de Humira gebruikers geven aan dat zij vaker mee mogen beslissen.

12% kiest voor Humira om niet te verzuimen op werk. Het thuis kunnen toedienen heeft dan de voorkeur boven het toegediend krijgen in het ziekenhuis.

Er zijn **20 mensen** overgestapt van een origineel biologisch medicijn naar biosimilar. Meestal op verzoek van arts/ziekenhuis en al dan niet vanwege het kostenaspect.

In de handleiding behandeling IBD – 2014-2015 wordt **electief switchen van een originator naar een biosimilar afgeraden**. Deze handleiding is een ondersteuning van de Richtlijn 2009.